

Office for International Legal
Protection of Children

Setting the scene: Key aspects of European family law

Family law: Cross-border divorce, maintenance and parental responsibility, Prague, 2nd a 3rd February 2017

Zdeněk Kapitán

www.umpod.cz

Office for International Legal
Protection of Children

Objectives – Cíle

- summarize the basic principles of European International Family Law (EIFL) – *shrnout základní principy evropského mezinárodního rodinného práva (EMPR)*
- provide a practical reflection from the perspective of the central authority under Hague conventions and EU regulations – *poskytnout praktickou reflexe z pohledu ústředního orgánu podle haagských úmluv a nařízení EU*
- describe trends and to bring issues for discussion – *popsat tendence a nastolit diskusní otázky*

Material scope I – Věcná působnost I

- specific material scopes of international private law – *zvláštní oblasti působnosti mezinárodního práva soukromého*:
 1. international jurisdiction – *mezinárodní příslušnost (pravomoc)*
 2. applicable law – *právo rozhodné*
 3. recognition and enforcement of foreign judgements – *uznání a výkon cizozemských rozhodnutí*
 4. international judicial cooperation – *mezinárodní justiční spolupráce*
- “Brussels” and “Roman” regulations – *„římská“ a „bruselská“ nařízení*

Material scope I – Věcná působnost I

- following „basic“ scope should be determined the substantive scope *stricto sensu* – *v návaznosti na „základní“ oblast regulace je třeba určit věcnou oblast stricto sensu*
- areas governed by EIFL: child care (paternal responsibility), maintenance, dissolution of marriage (divorce) – *oblasti upravené EMPR: péče o dítě (rodičovská odpovědnost), výživné, zánik manželství (rozvod)*
- areas non-governed by EIFL: parent-child relationship, adoption, name, emancipation, trusts or succession and other – *oblasti neupravené EMPR: rodičovství, adopce, jméno, zletilost, správa jmění a dědictví*

Basic rules for the application of regulations – *Základní pravidla použitelnosti předpisů*

- priority order – *pořadí přednosti*:
 1. EU regulations – *nařízení EU*
 2. bilateral international conventions – *dvoustranné mezinárodní smlouvy*
 3. multilateral international conventions – *mnohostranné mezinárodní smlouvy*
 4. national rules – *vnitrostátní předpisy*
- attention to exceptions (for example the principle of „best efficiency“) – *pozor na výjimky (například zásada maximální efektivity)*
- non-member states can't be forced to use EU law – *nečlenské státy nemohou být nuceny používat právo EU*
- subsidiary nature of national law – *subsidiární povaha národního práva*

Habitual residence – *Obvyklý pobyt*

- it's the fundamental principle of EIFL – *je základním principem EMPR*
- for defining is essential the CJEU decision in the case C-523/07 A – *pro definici je podstatné rozhodnutí SDEU ve věci C-523/07 A*
- the citizenship plays only a **marginal** role – *státní občanství hraje jen **minimální** roli*
- habitual residence based the international jurisdiction and also determines the applicable law – *obvyklý pobyt zakládá mezinárodní příslušnost a současně podmiňuje právo rozhodné*

Selected trends – *Vybrané vývojové tendence*

- progressive assertion of autonomy of will – *postupné prosazování autonomie vůle*:
 - limited prorogation of jurisdiction – *omezená volba sudiště*
 - limited choice of law – *omezená volba práva*
- simplification of recognition – *zjednodušování uznávání*:
 - removal of exequatur – *odstranění požadavku vykonatelnosti*
 - mutual trust principle – *princip vzájemné důvěry*

Brussels IIa Regulation and Hague Convention 1996 – *nařízení Brusel IIa a haagská úmluva 1996*

- Hague convention 1996 – *haagská úmluva 1996*:
 - material scope I – *věcná působnost I*: international jurisdiction, applicable law, judicial cooperation, recognition and enforcement – *mezinárodní příslušnost, právo rozhodné, právní pomoc, uznání a výkon*
 - material scope II – *věcná působnost II*: parental responsibility – *rodičovská odpovědnost*
- Brussels IIa regulation – *nařízení Brusel IIa*:
 - material scope I – *věcná působnost I*: as HC 1996 except applicable law – *jako HÚ1996 kromě práva rozhodného*
 - material scope II – *věcná působnost II*: as HC 1996, moreover the divorce – *jako HÚ1996, navíc rozvod*
- EU Member States uses the HC 1996 a **subsidiary manner** – *členské státy používání HÚ 1996 **podpůrně***

The scope of parental responsibility according Brussels Ia – *Rozsah rodičovské odpovědnosti podle Brusel Ia*

- defining the scope in Art. 1 Brussels Ia Regulation – *vymezení působnosti v čl. 1 nařízení Brusel Ia*
- the trend towards a broad interpretation (CJEU decision in the case C-404/14 Matoušková) – *vývojová tendence směřuje k širokému výkladu (rozsudek SDEU vě věci C-404/14 Matoušková)*
- practical consequences ... – *praktické důsledky ...*

Application problems – *Aplikační problémy*

- deficiencies in the identification of habitual residence – *nedostatky při zjišťování obvyklého pobytu*
- failure to respect lis pendens – *nerespektování litispendence*
- violations of rules for provisional measures – *porušování pravidel pro předběžná opatření*
- obstructions in the recognition of foreign judgements – *obstrukce při uznávání cizozemských rozhodnutí*
- incorrect application of the best child interest principle – *nesprávná aplikace principu nejlepšího zájmu dítěte*
- length of proceedings – *délka řízení*

Solution? – Řešení?

- legislative measures – *legislativní opatření*:
 - extension of EU competences and deeper unification? – *rozšíření kompetencí EU a hlubší unifikace?*
 - detailed regulation? – *větší podrobnost úpravy?*
 - Brussels IIa revision? – *revize nařízení Brusel IIa?*
- change in mentality – *změna smýšlení*:
 - support child protection systems – *podpora systémů ochrany práv dětí*
 - deeper participation of children and multidisciplinary cooperation – *hlubší participace dětí a multidisciplinární spolupráce*
 - procedural economy, greater degree of acceptance by actors, greater permanence of created solution – *procesní ekonomie, vyšší míra akceptace, dlouhodobost řešení*

Thanks for your attention.
Děkuji za pozornost.
